

RAN-2501001205010601

B.A. (NEP) (Sem. V) Examination March - 2026
Indian Psychology Introduction and Psychological Statistics - I

Time: 2 Hours]**[Total Marks: 50****સૂચના : / Instructions**

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
 Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

Student's Signature

પ્ર. 1 નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ પાંચ) (10)

- (1) ભારતીય મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા જણાવો.
- (2) અંતઃદ્રષ્ટિ એટલે શું?
- (3) આધુનિક મનોવિજ્ઞાન અનુસાર પ્રત્યક્ષીકરણની વ્યાખ્યા દર્શાવો.
- (4) બાહ્ય પ્રમા વૃત્તિના પાંચ સ્વરૂપ જણાવો.
- (5) ચલની સમજૂતી આપો.
- (6) વર્ગીકરણની વ્યાખ્યા લખો.
- (7) વર્ગલંબાઈનાં પ્રકારો જણાવો.

પ્ર. 2 ભારતીય મનોવિજ્ઞાનનો ઉદ્ભવ અને અભ્યાસ ક્ષેત્ર સમજાવો. (13)
અથવા

પ્ર. 2 ભારતીય મનોવિજ્ઞાન અનુસાર ધ્યાન અને કલ્પનાની સમજૂતી આપો.

પ્ર. 3 આંકડાશાસ્ત્રનો અર્થ આપી. મનોવિજ્ઞાનમાં આંકડાશાસ્ત્રનું મહત્વ (પ્રદાન) વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. (13)
અથવા

પ્ર. 3 (અ) નીચે આપેલાં વર્ગો અને આવૃત્તિ વિતરણ પરથી કોઈપણ બે માપની ગણતરી કરો. (10)

- (1) મધ્યક ($\bar{X}$), (2) મધ્યસ્થ (M), (3) બહુલક (Z), (4) 5 મો દશાંશક (D5)

વર્ગો (ci)	આવૃત્તિ (f)
50-55	6
45-50	7
40-45	9
35-40	11
30-35	13
25-30	12
20-25	5
15-20	8
10-15	5
5-10	4
	N = 80

(બ) પ્રશ્ન-3 (અ)માં આપેલાં વર્ગો અને આવૃત્તિ વિતરણ પરથી કોઈપણ એકની ગણતરી કરો. (03)

(1) Q2, (2) 25મો શતાંશક (P25)

પ્ર. 4 ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

- (1) પ્રમા અને અપ્રમા વૃત્તિ
- (2) ભારતીય મનોવિજ્ઞાનમાં પ્રત્યક્ષીકરણનો ખ્યાલ
- (3) વર્ગીકરણના ઉપયોગો અને પ્રકારો
- (4) મધ્યવર્તી સ્થિતિનાં માપોનાં ઉપયોગો

ENGLISH VERSION

Q. 1 Answer the following questions briefly. (Any five) (10)

- (1) Define Indian psychology.
- (2) What is insight?
- (3) State the definition of perception according to modern psychology.
- (4) State the five forms of external 'Prama vritti'.
- (5) Explain the variable.
- (6) Write the definition of Classification.
- (7) State the types of class-interval.

Q. 2 Explain the origin and field of study of Indian psychology. (13)

OR

Explain meditation and imagination according to Indian psychology.

Q. 3 Define statistics. Discuss in detail the importance (contribution) of statistics in psychology. (13)

OR

Q. 3 (A) Compute any two measures of the class-interval and the frequency table given below: (10)

(1) Mean ($\bar{X}$), (2) Median (M), (3) Mode (Z), (4) D5

Class-interval (ci)	Frequency (f)
50-55	6
45-50	7
40-45	9
35-40	11
30-35	13
25-30	12
20-25	5
15-20	8
10-15	5
5-10	4
	N-80

(B) Compute any one measures of the class-interval and the frequency table given in Q.3 (A) (03)

(1) Q2, (2) Q25

Q. 4 Write a short note. (Any two) (14)

- (1) Prama and Aprama Vritti
- (2) The concept of Perception in Indian psychology
- (3) Uses and types of classification
- (4) The usefulness of the measures of Central tendency.